

budimex

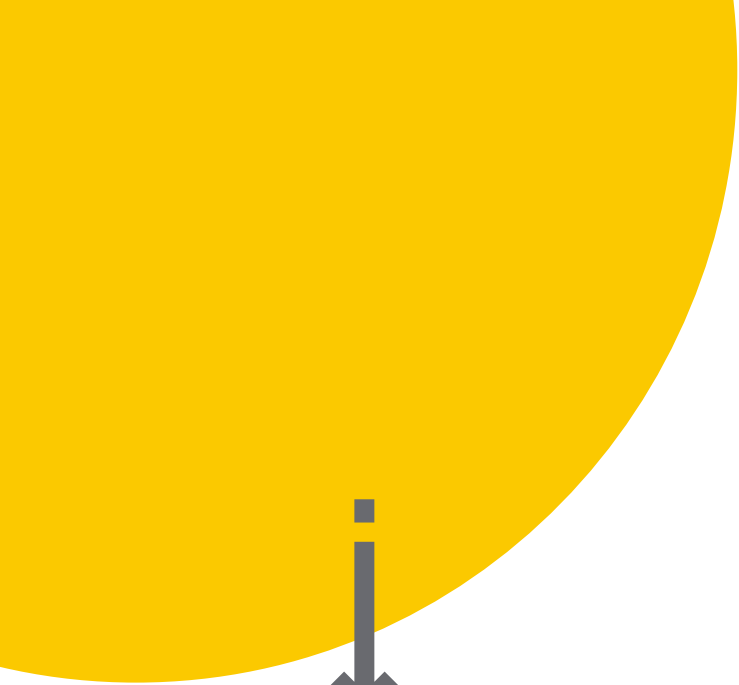
BUD INDEX

**RANKING
BUDOWLANY
UNII EUROPEJSKIEJ**

COROCZNY RANKING KRAJÓW
UNII EUROPEJSKIEJ POD WZGLĘDEM
UDZIAŁU BUDOWNICTWA W PKB,
ZAWIERAJĄCY LISTĘ NAJWIĘKSZYCH
EUROPEJSKICH INWESTYCJI BUDOWLANYCH,
PROGNOZY I KOMENTARZE EKSPERCKIE

2020/21

SPIS TREŚCI

01	Wstęp Artur Popko, Prezes Budimex SA	04
02	Wprowadzenie	06
03	Ranking budINDEX 2020	08
04	Największe projekty budowlane w Europie	12
05	Napędzanie gospodarki i prognozy dla sektora budownictwa Jan Styliński, Prezes Zarządu PZPB	46

WSTĘP

Nie tylko Polska, ale cała Unia Europejska jest obecnie ogromnym placem budowy. W 2020 roku Europa zainwestowała w budownictwo ponad 720 mld euro – to więcej niż produkt krajowy brutto Czech i Polski razem wziętych.

Raport Budindex 2021 jest pierwszym takim opracowaniem w Polsce. Pokazujemy w nim skalę rozwoju rynku budowlanego w poszczególnych krajach Unii Europejskiej. Zwracamy uwagę na największe obecnie realizowane budowy w krajach Unii. Pokazujemy ranking krajów, które inwestują największe fundusze w budownictwo, proporcjonalnie do swojego produktu krajowego brutto.

W raporcie rozstała przedstawiona różnorodność budów prowadzonych w krajach europejskich. Zwrócono uwagę na ich skalę i rozpiętość: nowe drogi ekspresowe, linie kolejowe dużych prędkości, dzielnice mieszkaniowo-naukowo-kulturalne, projekty hydrotechniczne i energetyczne. Austria i Włochy prowadzą budowę tunelu kolejowego pod przełęczą Brenner w Alpach o wartości ponad 8 mld euro, czyli ponad 35 mld złotych. To więcej niż planowane koszty budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego w Polsce. Tymczasem w Grecji czy w Portugalii największe place budów mają wartość 20-krotnie mniejszą.

Duże inwestycje nie są jednak domeną tylko dużych krajów. Mniejsze kraje takie jak Belgia i Holandia prowadzą inwestycje o wartości odpowiednio 8 i 12 mld euro – niewiele niższej niż największe kraje Starego Kontynentu.

Znaczna część z realizowanych obecnie w Europie inwestycji ma charakter międzynarodowy, co jest dowodem na silne powiązania pomiędzy krajami europejskimi.

Polska w rankingu krajów inwestujących najwięcej w budownictwo znalazła się w kończącym się roku na czołowej drugiej pozycji. Jesteśmy dużymi placami budów, ponieważ nadrabiamy inwestycyjne opóźnienia w stosunku do krajów Europy Zachodniej.

Patrząc na to, co buduje Europa, warto pamiętać, że nawet takie potęgi inwestycyjne jak Niemcy napotykać wiele trudności w skutecznej realizacji dużych projektów. Przykładem może być trwająca ponad 14 lat budowa lotniska Brandenburg pod Berlinem.

Niniejszym raportem rozpoczynamy coroczny cykl, w którym będziemy chcieli przybliżyć skalę dużych projektów budowlanych w Polsce i Europie. Chcemy przyglądać się temu, co budują nasi sąsiedzi, także po to, aby łatwiej nam było znaleźć punkt odniesienia do polskich placów budów i nowych inwestycji.

Zapraszam do lektury.

Polska w rankingu krajów inwestujących najwięcej w budownictwo znalazła się w kończącym się roku na czołowej drugiej pozycji. Jesteśmy dużymi placami budów, ponieważ nadrabiamy inwestycyjne opóźnienia w stosunku do krajów Europy Zachodniej.

”

ARTUR POPKO
PREZES BUDIMEX SA

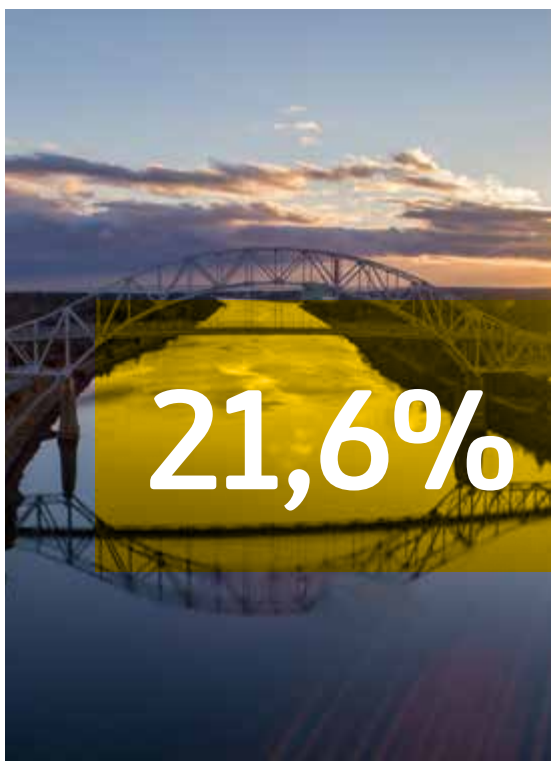

WPROWADZENIE

Optymistyczne prognozy dla budownictwa na rok 2020 zostały zweryfikowane w pierwszym jego kwartale z powodu pandemii COVID-19. Działalność budowlana w Unii Europejskiej początkowo spowolniła, jednak już w maju 2020 roku nastąpiło wyraźne odbicie. Na początku 2021 roku, w styczniu i lutym, wskaźnik produkcji budowlanej pozostawał ujemny, aby już w marcu wzrosnąć o 16,3%. Zdecydowanie najlepszym miesiącem był kwiecień z 35,5% wzrostem produkcji budowlanej. Pierwsze półrocze 2021 roku zostało zamknięte z dodatnim wynikiem, a trend pozostaje wzrostowy. Co ważne, wskaźnik produkcji budowlanej w Polsce jest obecnie na wyższym poziomie niż średnia UE. Budownictwo pozostaje jednym z najważniejszych sektorów dla gospodarki Unii Europejskiej, który wytwarza blisko 9% PKB UE i utrzymuje 18 milionów miejsc pracy. Jest również jednym z głównych sektorów odpowiedzialnych za realizację celów polityki klimatycznej.

Patrząc na wyniki rankingu budINDEX 2021, znaczny udział budownictwa w PKB narodowym miał miejsce przede wszystkim w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Polska znalazła się w nim na drugim miejscu, zaraz za Finlandią. Pierwsze miejsce Finlandii jest efektem m.in. wieloletnich rządowych inwestycji w energię, mieszkalnictwo i budownictwo użyteczności publicznej. W pierwszej dziesiątce rankingu uplasowały się również Litwa, Rumunia, Łotwa, Słowacja i Estonia. Tym krajom sprzyjała realizacja projektów współfinansowanych ze środków UE i rosnący popyt w budownictwie mieszkaniowym. Wyjątkiem tutaj są Czechy, gdzie już w 2019 roku sektor budownictwa wyraźnie spowolnił.

Przy okazji wyników rankingu budINDEX, należy zwrócić uwagę, że w 2020 roku nastąpił spadek PKB w całej UE o 4% r/r. Duży wpływ na tę sytuację miał sektor turystyczny, a najbardziej dotknięte zostały kraje takie jak Hiszpania, Włochy czy Portugalia. W Polsce spadek PKB w czwartym kwartale 2020 r. wyniósł 2,8% r/r i był to siódmy najlepszy wynik w UE.

21,6%

WZROST WSKAŹNIKA
PRODUKCJI BUDOWLANEJ
STYCZEŃ-MAJ 2020 R.

↓ 4%

SPADEK PKB W UE
w 2020 roku

Polska jako największy beneficjent funduszy unijnych od wielu lat stawia na budownictwo. Dzięki projektom infrastrukturalnym, takim jak na przykład budowa odcinków projektu Via Carpatia, rozbudowa sieci drogowej i modernizacja sieci kolejowej, wspierana jest gospodarka. Z kolei inne mega projekty budowlane, jak Centralny Port Komunikacyjny, pokazują kierunki rozwoju branży, jako dużych, zintegrowanych inwestycji. Wysokie miejsce Polski w rankingu stanowi potwierdzenie roli, jaką sektor budownictwa odgrywa w napędzaniu krajowej gospodarki i jednocześnie pozwala na nakreślenie dobrych prognoz na przyszłość.

RANKING BUDINDEX

2020

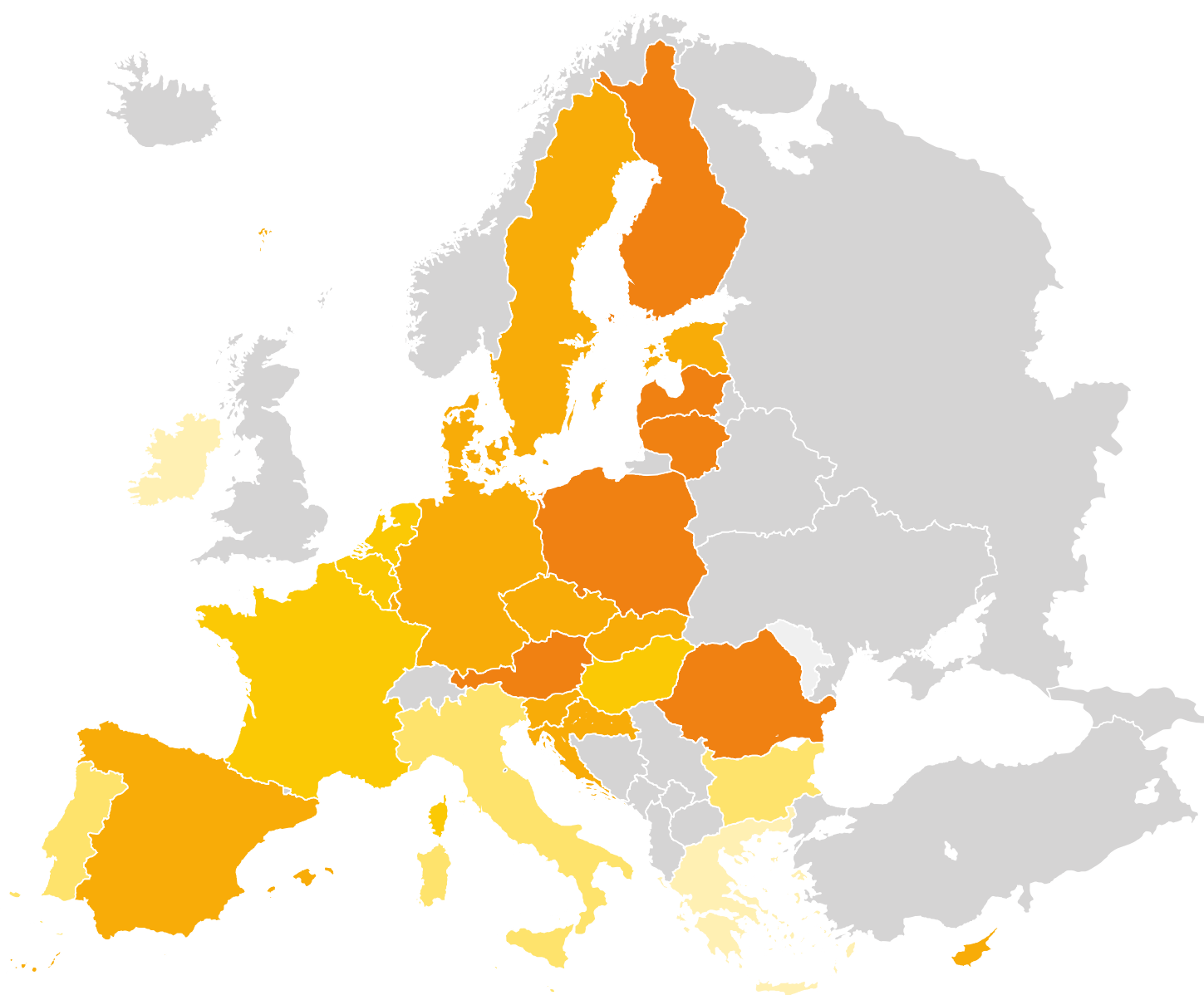

UDZIAŁ BUDOWNICTWA PKB
W 10 KRAJACH UE W 2020 ROKU

Miejsce w rankingu	Kraj	Procent udziału sektora budownictwa w PKB	Wysokość PKB w mld EUR	Wartość wypracowana przez budownictwo w mld EUR
1	Finlandia	8,0%	221	17,67
2	Polska	7,4%	484	35,82
3	Austria	7,4%	350	25,87
4	Litwa	7,4%	46	3,37
5	Rumunia	7,3%	203	14,81
6	Łotwa	7,0%	27	1,91
7	Słowacja	6,9%	86	5,90
8	Szwecja	6,7%	438	29,37
9	Estonia	6,4%	25	1,61
10	Hiszpania	6,3%	1044	65,77
11	Chorwacja	6,3%	46	2,87
12	Słowenia	6,3%	43	2,71
13	Cypr	6,3%	19	1,22
14	Luksemburg	6,2%	60	3,70
15	Niemcy	6,1%	3102	189,19
16	Dania	6,0%	289	17,36
17	Czechy	6,0%	199	11,93
18	Węgry	5,7%	126	7,20
19	Belgia	5,5%	420	23,08
20	Holandia	5,4%	743	40,13
21	Francja	5,3%	2121	112,43
22	Bułgaria	4,9%	56	2,76
23	Portugalia	4,7%	188	8,85
24	Malta	4,5%	12	0,54
25	Włochy	4,3%	1537	66,08
26	Irlandia	2,2%	341	7,51
27	Grecja	1,7%	154	2,62
	Średnia dla UE-27	5,86%	458,5	26,1

MAPA RANKINGU

UDZIAŁ BUDOWNICTWA W PKB
W KRAJACH UE W 2020 ROKU

● 8,0-7,0% ● 6,9-6,0% ● 5,7-5,3% ● 4,9-4,3% ● 2,2-1,7%

NAJWIĘKSZE PROJEKTY BUDOWLANE W EUROPIE

BUDOWY O NAJWIĘKSZEJ
WARTOŚCI REALIZOWANE OBECNIE
W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

O skali inwestycji budowlanych w Europie najlepiej świadczą przykłady największych realizowanych obecnie budów pod względem nakładów finansowych. Zaprezentowane projekty inwestycyjne zostały już zatwierdzone, znajdują się w trakcie budowy lub modernizacji. Zdecydowana część z nich powstaje przy wsparciu finansowym z funduszy Unii Europejskiej w ramach polityki spójności. Warto podkreślić, że Polska jest liderem wśród krajów UE, jeśli chodzi

o projekty budowlane zatwierdzone do realizacji lub planowane w perspektywie finansowej 2014-2020 – do końca sierpnia 2021 r. w Polsce zatwierdzone zostały 122 projekty budowlane. Znaczna część z realizowanych obecnie w Europie inwestycji ma charakter międzynarodowy, co jest dowodem na silne powiązania przede wszystkim handlowe pomiędzy krajami.

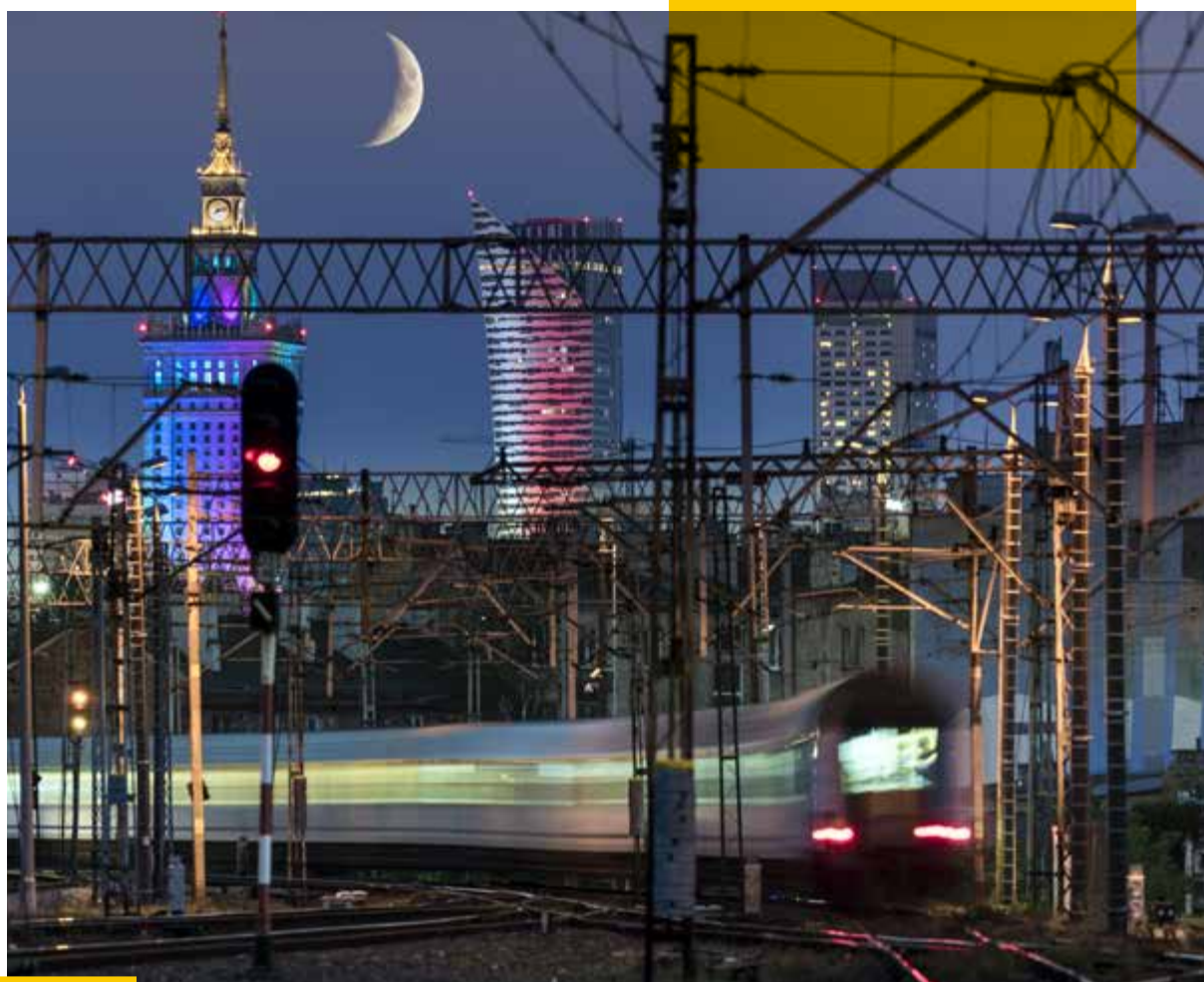
POLSKA

PRZEBUDOWA

WARSZAWY ZACHODNIEJ I MODERNIZACJA LINII ŚREDNICOWEJ

Budowa jest jednym z największych przedsięwzięć kolejowych realizowanych w ostatnich latach, w ramach którego przebudowanych zostanie ok. 30 km torów, 130 rozjazdów i sieć trakcyjna.

420 MLN €

Powstaną nowe, zadaszone perony, schody, windy, przejścia i system informacji. Łącznie na budowie pracuje ponad 70 podwykonawców i dostawców. Inwestycja ma zakończyć się w 2023 roku.

FINLANDIA

PODMORSKI TUNEL KOLEJOWY

HELSINKI-TALLIN

13 MLD €

AUSTRIA

TUNEL BRENNER BASE

AUSTRIA-WŁOCHY

8,38 MLD €

64-kilometrowy tunel kolejowy, który połączy Austrię z Włochami pod przełęczą Brenner w Alpach Wschodnich. Po ukończeniu w 2028 roku będzie to drugi najdłuższy tunel kolejowy na świecie.

➔
DŁUGOŚĆ TUNELU
KOLEJOWEGO,
KTÓRY POŁĄCZY
AUSTRIĘ
Z WŁOCHAMI
BĘDZIE WYNOŚIŁA

64 km

LITWA

VIA BALTICA

ODCINEK OD MARIAMPOLA
DO GRANICY Z POLSKĄ

300 MLN €

40-kilometrowy odcinek drogi będzie czteropasmowy i pozwoli na jazdę do 130 km/h. Jego budowa zakończy się w 2025 r.

SZWECJA

OBWODNICA SZTOKHOLMU

STOCKHOLM BYPASS PROJECT

2,6 MLD €

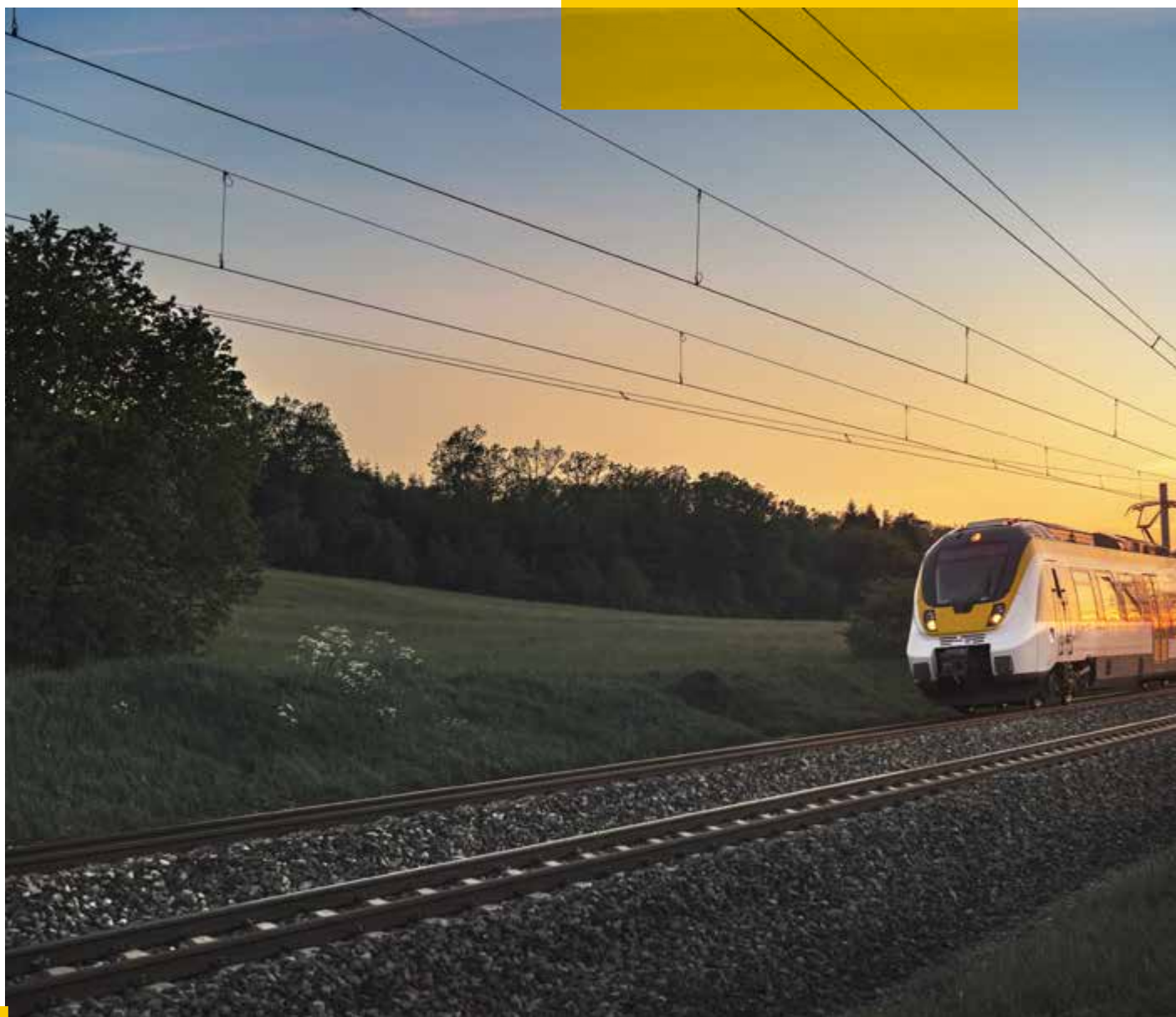
SŁOWACJA

MODERNIZACJA

LINII KOLEJOWEJ NA TRASIE PÚCHOV-ŽYLINA

Oprócz modernizacji torów kolejowych,
w ramach inwestycji zbudowane zostaną
dwa tunele i trzy mosty.

471 MLN €

RUMUNIA

MODERNIZACJA

I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ W REJONIE SATU MARE

Sieci wodociągowe będą miały prawie 180 km długości, powstanie 16 oczyszczalni i 36 przepompowni. Projekt obejmie 15 miast.

250 MLN €

BUŁGARIA

MODERNIZACJA

MODERNIZACJA LINII KOLEJOWEJ
SOFIA-PŁOWDIW NA ODCINKU ELIN
PELIN-KOSTENETS BEZ PISU

665 MLN €

HISZPANIA

NAJWIĘKSZY

PARK FOTOWOLTAICZNY W EUROPIE

330 MLN €

CHORWACJA

PELJEŠKI MOST

2,4-kilometrowy most, którego zakończenie budowy zaplanowane jest na 2022 rok, połączy Dubrownik-Neretwa z pozostałą częścią kraju.

420 MLN €

NIEMCY

HAFENCITY

To największy w Europie śródmiejski obszar rozwoju, obejmujący 127 ha miasta Hamburg. HafenCity jest nowoczesną dzielnicą powstałą na przemysłowych terenach, gdzie każda z 10 części ma służyć innym funkcjom (np. praca, nauka, sztuka).

13 MLD €

HAFENCITY
OBEJMUJE OBSZAR
O WIELKOŚCI

127 ha

DANIA

TUNEL

POD CIĘŚNINĄ BEŁT FEHMARN DANIA-NIEMCY

To będzie najdłuższy zanurzony w wodzie tunel kolejowy na świecie. 18-kilometrowa inwestycja na Morzu Bałtyckim zbudowana z prefabrykatów, połączy Danię z Niemcami.

7,4 MLD €

CZECHY

AUTOSTRADA D1

NA ODCINKU ŘÍKOVICE-PŘEROV

To najdlužša czeska autostrada, o łącznej planowanej długości 376,5 km. Sam odcinek Říkovice-Přerov ma 10 km.

300 MLN €

HOLANDIA

RENOWACJA

PROJEKTU WODNEGO AFSLUITDIJK

550 MLN €

PLANOWANE
ZAKOŃCZENIE
BUDOWY

2023 r.

Ponad 80-letnia zapora wodna Afsluitdijk była największym tego typu projektem w Holandii, jednak ze względu na jej zbyt szkodliwą ingerencję w środowisko naturalne, podjęto decyzję o jej przebudowie. Renowacja obejmie m.in. budowę sztucznej rzeki czy nowe przeprawy dla ludzi.

SŁOWENIA

DRUGA

LINIA KOLEJOWA DIVAČA-KOPER

Rozbudowa dotyczy linii kolejowej oddanej do użytku w 1967 roku. Druga linia kolejowa o długości 27,1 km pozwoli na lepsze połączenia z portem w Koper. Na trasie przewidziana jest budowa 7 tuneli.

1,19 MLD €

CYPR

KURORT

CITY OF DREAMS MEDITERRANEAN

To pierwszy zintegrowany projekt luksusowego kurortu z bazą hotelową i różnorodną ofertą rozrywkową. Po planowanym otwarciu latem 2022 roku, będzie największym tego typu obiektem w Europie.

550 MLN €

BELGIA

PROJEKT

SEKWANA-SKALDA (FRANCJA-BELGIA)

Autostrada wodna o całkowitej długości 177 km, która powstanie w ramach poszerzenia starych szlaków handlowych na rzekach Ren i Sekwana.

8 MLD €

PORTUGALIA

ROZBUDOWA METRA

W LIZBONIE

Budowa połączenia pomiędzy dwoma liniami metra, dzięki czemu lepiej zostaną skomunikowane przedmieścia z centrum miasta.

350 MLN €

FRANCJA

OSTATNI ETAP

BUDOWY DZIELNICY BIZNESOWEJ
LA DÉFENSE W PARYŻU

1 MLD €

Dzielnica biznesowa Paryża, która w ramach projektu jest modernizowana oraz podlega zazielenieniu.

NAZWA DZIELNICY
ZOSTAŁA NADANA
NA PAMIĄTKĘ
OBRONY PARYŻA
PRZED WOJSKAMI
PRUSKIMI

w 1871 roku

LUKSEMBURG

STADION NARODOWY

77 MLN €

WĘGRY

TRASA KOLEJOWA

BUDAPESZT-BELGRAD
(WĘGRY-SERBIA)

Projekt polega na modernizacji istniejącej linii kolejowej, która umożliwi podróżowanie z prędkością 200 km/h. Cała linia liczy 370 km, a pierwsze pociągi na oddanych odcinkach mają pojawić się na początku przyszłego roku.

5,6 MLD €

WŁOCHY

TRASA KOLEJOWA

TURYN-LYON

Na 270 km planowana jest trasa superszybkiej kolei między Włochami a Francją. Koniec prac przewidziany jest na 2032 r.

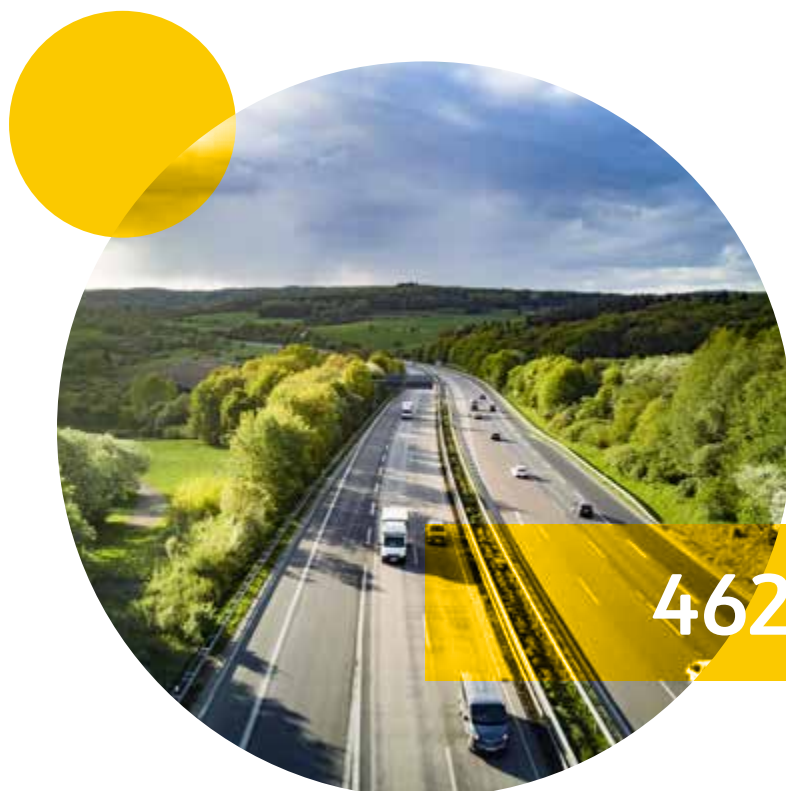
25 MLD €

GRECJA

NOWA AUTOSTRADA

ŁĄCZĄCA PATRAS I PYRGOS

Nowe połączenie o długości 75 km powstanie w zachodniej Grecji do połowy 2022 roku.

462,5 MLN €

MALTA

NOWY SYSTEM

ZARZĄDZANIA ZASOBAMI WODNYMI

165,5 MLN €

Projekt ma na celu podniesienie jakości zasobów wodnych dla ponad 400 tys. mieszkańców i blisko 2 mln turystów, którzy odwiedzają Maltę każdego roku. W ramach projektu m.in. zostanie wydrążony tunel podziemny, przedłużona zostanie sieć kanalizacyjna oraz rozbudowane systemy dystrybucji wody.

IRLANDIA

PRZEBUDOWA

REJONU PORTU W CORK

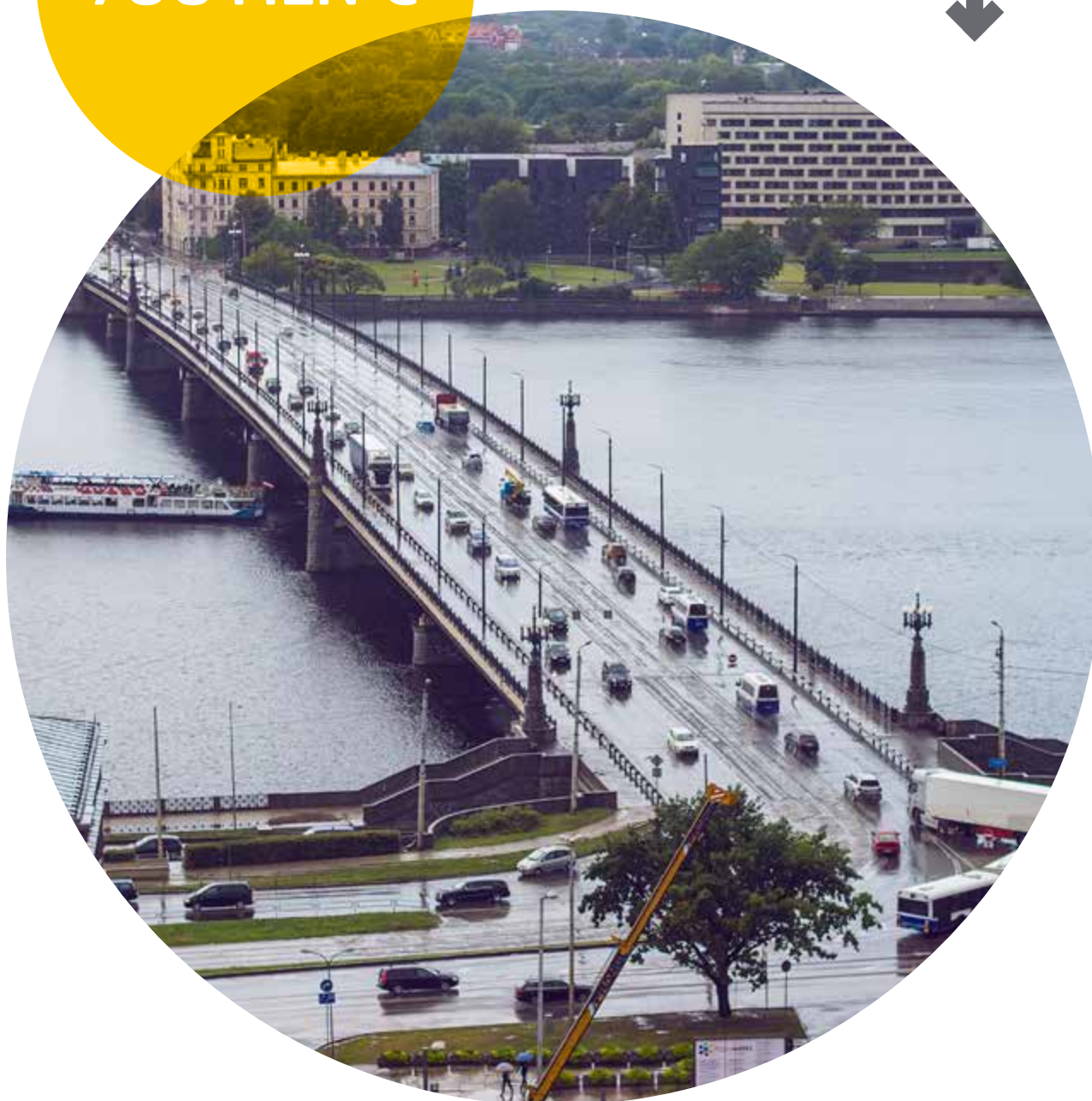
200 MLN €

ŁOTWA

MOST

NA RZECE DŹWINIE W RYDZE

700 MLN €

NAPĘDZANIE GOSPODARKI

I PROGNOZY DLA SEKTORA BUDOWNICTWA

Wysokie miejsce Polski w rankingu budINDEX 2020, prezentującym udział sektora budownictwa w tworzeniu PKB, to bez wątpienia zasługa wydatkowania znacznych środków na inwestycje przez publicznych i prywatnych inwestorów. Warto podkreślić, że znaczący udział budownictwa nie jest wynikiem niskiej wartości bazowej. Od ponad dekady Polska rozwija się w zadowalającym tempie, czego wynikiem są niestabilne inwestycje naszych przedsiębiorców. Dodatkowo inwestorzy publiczni przeznaczają rekordowe środki na realizację projektów transportowych, energetycznych czy społecznych. Polska jako kraj, po latach zapóźnień, miała wiele do nadrobienia, niemniej potrafiliśmy i wciąż potrafimy korzystać z zewnętrznych źródeł finansowania, a efekty tego widać w rankingu budINDEX 2020.

Mocną stroną polskiego sektora budowlanego jest elastyczność i zdolność adaptacji do różnych oczekiwań inwestorów czy klientów. Ponadto należy zwrócić uwagę na silny polski sektor produkcyjny w budownictwie – Polska jest znaczącym wytwórcą ogromnej liczby materiałów budowlanych, czym zapewnia sobie samowystarczalność. Z kolei polskie firmy wykonawcze charakteryzują się między innymi dobrym poziomem i doświadczeniem kadr, wysoką jakością wykonawstwa robót, ale również umiejętnościami projektowymi i znajomością najnowszych technologii. Wystarczy wskazać, że firmy budowlane działające w Polsce są w stanie wygrywać skomplikowane inwestycje na rynkach zagranicznych, opierając się na know-how oraz wiodących technologiach, które polscy inżynierowie potrafią efektywnie stosować.

Raport z rankingu budINDEX 2020 pokazuje również, że gospodarki oraz społeczeństwa europejskie są beneficjentami dużych inwestycji budowlanych. Z jednej strony znaczna część środków jest wydatkowana na realizację inwestycji, zapewniających wyższy komfort życia, zwłaszcza gdy mowa o projektach transportowych oraz z zakresu infrastruktury społecznej. Z drugiej strony, znaczące środki finansowe w krajach UE są przeznaczane na realizację inwestycji energetycznych oraz ICT. Jakkolwiek z perspektywy standardowego konsumenta mogą wydawać się one mniej spektakularne,

OD PONAD
DEKADY

POLSKA ROZWIJA SIĘ
W ZADOWALAJĄCYM
TEMPIE

to jednak ich znaczenie dla utrzymania wzrostu gospodarczego w UE i zapewnienia sobie przez Europę pozycji lidera zmian w obszarze technologii, bezpieczeństwa czy zrównoważonego rozwoju, jest szczególnie istotne. Należy również zauważyć, że duże inwestycje w UE zapewniają liczne miejsca pracy oraz szanse na rozwój i wzmocnienie potencjału mniejszych firm podwykonawczych. Bez inwestycji publicznych trudno byłoby wyobrazić sobie sukcesy odniesione w minionych latach przez hiszpańskie czy portugalskie firmy budowlane, które na trwałe wpisały się w pejzaż gospodarczy Europy i innych regionów na świecie.

Rok 2021 i kolejne będą trudne dla budownictwa polskiego i europejskiego. Naturalnym zjawiskiem w branży budowlanej jest to, że gwałtowny wzrost produkcji budowlano-montażowej z reguły nie sprzyja poprawie wyników firm wykonawczych. W okresie dużej dynamiki wzrostowej, rosnąca konkurencja o dostęp do zasobów niezbędnych do realizowania inwestycji budowlanych prowadzi często do pogorszenia warunków funkcjonowania firm wykonawczych. Nie ulega wątpliwości, że najbliższe lata po pandemii COVID-19 upłyną zarówno w Polsce, jak i w Europie pod znakiem inwestycji publicznych i wydatkowania ogromnych środków na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych. W efekcie zauważymy wzrost kosztów wytworzenia aktywów, na co nie będą mieć wpływu firmy wykonawcze. Malejące w konsekwencji marże powinny prowadzić po stronie firm budowlanych do poszukiwania większej efektywności, w tym do wyższej specjalizacji. Zaryzykować można tezę, że pod koniec obecnej dekady będziemy mieli do czynienia z jednej strony z wysoko wyspecjalizowanymi mniejszymi firmami, w istocie technologiczno – budowlanymi, a z drugiej z koncentracją po stronie największych europejskich przedsiębiorstw budowlanych, które będą poddane procesom konsolidacji oraz w pewnej mierze fuzji przez korporacje o zasięgu globalnym, głównie z Azji.

JAN STYLIŃSKI
PREZES ZARZĄDU
POLSKIEGO
ZWIĄZKU
PRACODAWCÓW
BUDOWNICTWA

budimex

WWW.BUDIMEX.PL

